

تحلیل حقوقی فرآیند اکتساب تابعیت عام (General Acquisition) در ترکیه

نویسنده: دکتر امیر حمزه زینالی (ارهان)

مدیر موسسه خدمات حقوقی بین المللی ارهان در استانبول

کسب شهروندی ترکیه از طریق اقامت ۵ ساله، برخلاف شیوه‌های استثنایی (مانند سرمایه‌گذاری)، فرآیندی حمایتی-ادغامی است. این روش بر پایه جذب شدن متقاضی در جامعه ترکیه (Assimilation) و اثبات "قصد صمیمانه برای استقرار" بنا شده است. با توجه به اینکه در طی سال‌های گذشته ایرانیان زیادی از طریق خرید ملک یا اجازه کار مقیم کشور ترکیه شده اند یکی از مهمترین روش‌ها جهت رهایی از بوروکراسی سالانه تمدید اقامت دریاف شهروندی این کشور است. در این مقاله کوتاه به این موضوع پرداخته می‌شود. کسب شهروندی ترکیه به صورت عمومی، تحت ماده ۱۱ قانون شماره ۵۹۰۱ انجام می‌شود. این روش برای افرادی است که با تمدید مداوم اجازه‌های اقامت خود، به مدت ۵ سال در ترکیه سکونت داشته‌اند. برخلاف روش خرید ملک ۴۰۰ هزار دلاری که سریع است، این مسیر "روش عمومی" نامیده شده است.

۱- وجاهت قانونی و شرط استمرار (Continual Residency)

طبق ماده ۱۱ قانون شهروندی ترکیه (شماره ۵۹۰۱)، شرط اصلی، ۵ سال اقامت قانونی و بدون وقفه است

- تحلیل حقوقی: حضور فی‌نفسه در خاک ترکیه کافی نیست؛ بلکه نوع اقامت (Residency Permit Type) تعیین‌کننده است. اقامت‌های موقت توریستی که ماهیت "گردشگری" دارند، فاقد وصف "قصد استقرار دائمی" بوده و در سابقه ۵ ساله محاسبه نمی‌گردند.
- انواع اقامت‌های معتبر: تنها اقامت‌های ناشی از کار (Çalışma İzni)، پیوند خانوادگی (Aile)، مالکیت غیرمنقول (Tapu) و اقامت‌های بلندمدت مشمول این قانون هستند

۲- مرحله احراز شرایط فنی (Gün Sayımı)

- پیش از بررسی صلاحیت‌های عمومی، "اداره کل امور جمعیت و شهروندی" (Nİ) اقدام به شمارش دقیق روزهای حضور می‌کند
- نکته کلیدی: متقاضی باید سوابق ورود و خروج خود را با کپی تمام پاسپورت‌های ۵ سال اخیر تطبیق دهد. هرگونه وقفه طولانی خارج از کشور (معمولاً بیش از ۶ ماه در مجموع ۵ سال یا

طبق ضوابط جاری اداره مهاجرت) می‌تواند منجر به رد درخواست به دلیل "نقض شرط استمرار" شود.

۳- اهلیت و صلاحیت‌های عمومی (Common Requirements)

متقاضی باید علاوه بر شرط زمانی، استانداردهای زیستی و اجتماعی زیر را احراز کند:

- تمکن مالی: اثبات توانایی اداره خود و وابستگان از طریق سوابق بیمه (SGK) یا مدارک مالیاتی شرکت
- سلامت عمومی: دریافت تاییدیه از بیمارستان‌های دولتی (Tam Teşekküllü) برای اطمینان از عدم ابتلای به بیماری‌های واگیردار خطرناک
- انطباق اطلاعاتی: یکی از چالش‌های حقوقی بزرگ، مغایرت در داده‌های هویتی است. گواهی "تمایز نام" (İsim Denklik) در صورتی که کوچکترین تفاوتی در نگارش نام در مدارک مختلف وجود داشته باشد، الزامی است.

نتیجه گیری

دریافت شهروندی ترکیه از طریق اقامت، فرآیندی است که بر "تداوم" تاکید دارد. مهم‌ترین چالش در این مسیر، اطمینان از نوع اقامت (کاری یا ملکی) و حضور مستمر در خاک ترکیه است. دقت در یکسان بودن اطلاعات در تمامی مدارک (نام، نام خانوادگی و تاریخ تولد) کلید اصلی موفقیت در این پرونده است. بنابراین جهت موفقیت در پرونده نیازمند استفاده از خدمات حقوقی و کلای دادگستری فارسی زبان مسلط به حقوق ترکیه و دارای سابقه فعالیت ساختارمند از طریق تاسیس شرکت‌ها و موسسه‌های قانونی می‌باشید در غیر این صورت این فرصت بسیار مهم می‌تواند از دست برود.

منابع و مراجع

- ۱- قانون شهروندی ترکیه: (Türk Vatandaşlığı Kanunu) قانون شماره ۵۹۰۱، منتشر شده در روزنامه رسمی جمهوری ترکیه. (Resmî Gazete)
- ۲- وبسایت رسمی اداره کل امور جمعیت و شهروندی: (NVi) مرجع اصلی بخش "Vatandaşlık Hizmetleri" (نظام‌نامه‌های اجرایی دریافت شهروندی).

۳- قانون اتباع خارجی و حفاظت بین‌المللی (YUKK) قانون شماره ۶۴۵۸ (جهت بررسی انواع اقامت‌های مجاز).

۴- تارنمای دولت الکترونیک ترکیه (e-Devlet) بخش مربوط به استعلام سوابق بیمه و اقامت (Göç İdaresi Başkanlığı)

۵- آیین‌نامه اجرایی قانون شهروندی (Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına) مصوبه هیئت وزیران که جزئیات دقیق مصاحبه‌ها و مدارک را شرح می‌دهد.